

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/110/2015
Identifikačné číslo spisu:	6444205434
Dátum vydania rozhodnutia:	17.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6444205434.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne SAD Banská Bystrica a.s., so sídlom Partizánska cesta 97, Banská Bystrica, IČO: 36 052 205, zastúpenej JUDr. Branislavom Jurgom, advokátom so sídlom v Piešťanoch, Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, proti žalovanému Banskobystrickému samosprávnemu kraju, Námestie SNP 23, Banská Bystrica, o zaplatenie 267 559,59 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7 C 50/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. septembra 2014 sp. zn. 16 Co 335/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom zo 16. decembra 2013 č.k. 7 C 50/2011-728 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala náhrady škody 267 559,59 eur s 9% úrokom z omeškania od 23. októbra 2011 do zaplatenia a to podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na § 5, 6, 9 zákona č. 514/2003 Z.z., § 49 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a z vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že žalovaný rozhodnutiami z 8. marca 2006, sp. zn. 3872/2006/ODS, sp. zn. 3863/2006/ODS, sp. zn. 3888/2006/ODS, rozhodol o zamietnutí žiadosti o vydanie dopravných licencií, ktoré rozhodnutia však boli zrušené 20. marca 2007 rozhodnutím Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a vrátené na nové prerokovanie. Žalovaný napriek názoru vyjadrenému v rozhodnutí nerozhodol v zákonnej 30-ňovej lehote. Súd prvého stupňa nepriznal žalobkyni nárok na ušlý zisk, ktorý ako uviedla jej vznikol za obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2014 a ktorý vypočítala ako primeraný zisk, ktorý by dosiahla pri vykonávaní podnikateľskej činnosti - verejnej pravidelnej prímestskej hromadnej dopravy na linkách o vydanie licencií ktorých žiadala, pričom licencie mali byť v súlade so zákonom vydané na dobu určitú (od 1. januára 2007 do 31. decembra 2014). Súd prvého stupňa mal za to, že v príčinnej súvislosti s prierahmi nemohlo dôjsť k ušlému zisku, lebo žalobkyňa

nemala dopravné licencie a teda nemohla vykonávať dopravu, celé konanie o vydanie dopravných licencií sa skončilo právoplatnými rozhodnutiami - nevydaním dopravných licencií. Súd prvého stupňa zdôraznil, že takúto dopravu s nárokom na dotácie, by mohla žalobkyňa vykonávať len po tom, čo by jej bola udelená licencia a následne by uzatvorila so žalovaným zmluvu o výkone vo verejnom záujme, pričom predmetom správneho konania bolo len udelenie licencií, nie aj tá skutočnosť, či bude uzatvorená zmluva medzi žalobkyňou a žalovaným o výkone vo verejnom záujme, na základe ktorých by jej boli poskytnuté na stratové linky dotácie. Žalobkyňa by mohla vykonávať len komerčnú dopravu, takúto dopravu však na obdobných linkách nikdy nevykonávala. Navyše výpočet ušlého zisku vôbec nezohľadňuje skutočnosť, že na predmetné linky boli vydané dopravné licencie inému dopravcovi, ktorý na nich vykonáva dopravu. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že pokiaľ ide o skutočnú škodu, táto je definovaná ako ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného, t.j. spočítava v zmenšení jeho majetkového stavu oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkovú hodnotu, ktorú treba vynaložiť k uvedeniu veci do predošlého stavu. Súd prvého stupňa žalobu v časti nároku na skutočnú škodu uplatnenú vo výške 60 429,59 Eur zamietol, nakoľko žalobkyňa nepreukázala príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovaného a vznikom skutočnej škody. Sama žalobkyňa uviedla, že napriek zošrotovaniu autobusov počas prebiehajúceho správneho konania, naďalej žalobkyňa spĺňala podmienky pre vydanie licencií a to na základe toho, že mali určitý počet vozidiel. Zdôraznil, že žalobkyňa nepreukázala, že by išlo o majetok, ktorý by bol zlikvidovaný v príčinnej súvislosti s prebiehajúcim správnym konaním. Žalobkyňa naložila so svojím majetkom podľa jej uváženia vzhľadom na vek majetku. Prirodzenú amortizáciu vozidiel nemožno označovať ako škodu. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, príčinou škody môže byť len taká okolnosť, bez ktorej existencie by škodný následok nevznikol. Pokiaľ ide o viacero príčin vedúcich ku vzniku škody, ak vstúpi do deja iná na nesprávnom úradnom postupe nezávislá skutočnosť, ktorá je pre vznik škody rozhodujúca, nevznikne škoda v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom. Zároveň uviedol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. septembra 2014 sp. zn. 16 Co 335/2014 rozsudok okresného súdu potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa zaoberal zákonom stanovenými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že právo možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Rozhodnutia žalovaného č. 795/2007/OD a K, č. 792/2007/OD a K, č. 787/2007/OD a K, všetky z 26. júna 2007, nie je možné považovať za nezákonné, keďže konečnými rozhodnutiami, voči ktorým žalobkyňa nepodala opravný prostriedok, bolo rozhodnuté rovnako ako napadnutými rozhodnutiami a súd nemohol v tomto konaní preskúmať správnosť konečného právoplatného rozhodnutia. Žalobkyni preto v súdnej veci nemohol vzniknúť nárok na náhradu škody a ušlý zisk v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, keďže v konečnom dôsledku mu neboli licencie udelené. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu. Stotožnil sa s dôvodmi aj pokiaľ išlo o posúdenie nároku žalobkyne na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu, a to či už ide o nárok na náhradu skutočnej škody alebo aj ušlého zisku. Aj keď vo veci boli zistené, či už zbytočné prieskany v konaní alebo aj samotná nečinnosť žalovaného v konaní, okresný súd aj v tomto smere správne uzavrel, že podmienky nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom musia byť splnené kumulatívne, a teda nestačí, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu orgánu štátu alebo k jeho nesprávnemu úradnému postupu, musí byť preukázaná aj existencia škody a zároveň aj príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a škodou. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom žalobkyne, že rozsudok okresného súdu nebol vydaný v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces a neodňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Odvolací súd zdôraznil, že v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite odôvodnil. Obsah odvolania žalobkyne je v podstate zhodný s obsahom jej dovtedajších vyjadrení pred súdom prvého stupňa a preto odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k jej námietkam je úplné aj pokiaľ ide o samotné odvolanie. Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu po právnej a skutkovej stránke považoval za vecne správne, preto ho podľa

§ 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a ako dovolací dôvod uvádzala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Zdôraznila, že odňatie možnosti konať pred súdom spočíva v tom, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. V prejednávanej veci podľa jej názoru sa súde vôbec nevysporiadali s podstatnými právnymi skutočnosťami ňou uvedenými ako počas prvostupňového konania tak aj v odvolacom konaní. V rozsiahlom dovolaní vyčítala súdom nižších stupňov, že napriek zisteniu škody a nesprávneho úradného postupu, a tiež príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vznikom škody vytvorili a aplikovali v zákone neuvedenú podmienku, ktorú nad rámec zákona považovali za potrebné splniť na to, aby mohla existovať príčinná súvislosť. Uviedla, že súd prvého stupňa mal preukázaný nesprávny úradný postup, keď konštatoval, že vzhľadom na priebeh konaní došlo ku prietiahom. Súd prvého stupňa mal preukázaný tiež vznik škody spočívajúci v rozdiel všeobecnej hodnoty autobusov, ktoré musela žalobkyňa držať z dôvodu prebiehajúcich správnych konaní nedôvodne dlho aj počas prietáhov v konaní žalovaného oproti hodnote, ktorú z týchto autobusov získala žalobkyňa v rokoch 2008 a 2009. Odvolací súd toto zistenie ignoroval. Ak by žalobkyňa nežiadala o udelenie dopravných licencií a neprebíhali by neprimerane dlhú dobu správne konania, žalobkyňa by tieto autobusy v majetku nedržala a nevznikla by tak škoda a ušlý zisk. Zdôraznila, že so zákonným udelením dopravných licencií by dosiahla v konaní definovaný primeraný zisk, pretože by dopravu vykonávala. V ďalšom pod bodmi A/ až J/ dovolania rozviedla s akou jej právnou argumentáciou sa súde nižších stupňov nevyporiadali, ktoré skutočnosti boli preukázané a na ktoré súde neprihľadli a tiež, ktoré konkrétne dôkazy súd nevykonal, najmä dokazovanie čo do zistenia nesprávneho úradného postupu žalovanej, preukazujúce nezákonný priebeh správneho konania. Súd prvého stupňa vôbec nevykonal dôkazy čo do zistenia príčinnej súvislosti a to ani dôkaz znaleckým posudkom znalca Ing. Y., ani inými predloženými listinami a odvolací súd tento stav nenapravil. Dovolateľka mala za to, že súde nesprávne vec právne posúdili, keď nepoužili správne ustanovenie právneho predpisu. Ak by súde použili § 7 ods. 4 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave; dospeli by ku správne právne záveru, že v tomto prípade platil imperatív zákonného ustanovenia „udeli znova“ a žalobkyni mali byť preto dopravné licencie udelené, keďže splnenie podmienok podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona bolo preukázané. Súde nesprávne právne posúdili naplnenie obsahu pojmu nesprávny úradný postup, ktorým podľa názoru dovolateľky, je všetko nezákonné konanie (postup) správneho orgánu, teda nevydanie zákonného rozhodnutia o vydaní dopravnej licencie. V správnom konaní má totiž správny orgán zákonom stanovenú povinnosť vydať zákonné rozhodnutie (§ 3 ods. 1, § 46 Správneho poriadku) a v danej veci mal žalovaný povinnosť znova vydať žalobcovi dopravné licencie. V závere dovolania uviedla pod bodmi 1. až 15. svoje výhrady voči dôvodom rozhodnutia odvolacieho súdu so záverom, že postup súdu prvého stupňa je nezlučiteľný so zásadou spravodlivého súdneho konania a spôsobuje nepresvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Navrhla rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol dovolanie ako neprípustné zamietnuť (správne odmietnuť - poznámka dovolacieho súdu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací § 10a ods. 1 O.s.p., po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Keďže konanie o každom mimoriadnom opravnom prostriedku má vždy znak výnimočnosti, rámec možného prieskumu obmedzuje zákon len na taxatívne ustanovené dôvody prípustnosti konania o mimoriadnom opravnom prostriedku.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Prípustnosť dovolania žalobcov v danom prípade nemožno vyvodiť z vyššie uvedených ustanovení, lebo napadnutý rozsudok nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a v napadnutom potvrdzujúcom rozsudku odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalobcov mohlo byť procesne prípustné, len ak by napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní postihnutom závažnou procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len „§ 237 O.s.p.“). O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednáwanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závažný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalobkyňa v podanom dovolaní predovšetkým namietala, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., že sudy nižších stupňov neúplne a nedostatočne zistili skutkový stav, nedostatočne vyhodnotili vykonané dôkazy a odvolací súd nedoplnil dokazovanie navrhovanými dôkazmi, čím došlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

K dovolateľkou tvrdenému odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť v dôsledku toho, že napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti podľa § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov

vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rokovaní 3. decembra 2015 prijalo stanovisko, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené, tvrdenia dovolateľky v dovolaní (nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia odvolacím súdom) a obsah dôvodov rozhodnutia, dospel dovolací súd k záveru, že výnimočná situácia podľa druhej vety označeného stanoviska v prejednávanej veci nenastala. Dovolací súd dospel k záveru, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s potvrdeným rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., a preto ho možno považovať za preskúmateľné. V konkrétnostiach dovolací súd poukazuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s prvostupňovým rozhodnutím obsahuje vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bola žaloba zamietnutá. Rozhodnutia súdov vysvetľujú predpoklady, ktoré mali byť naplnené pre vyslovenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci orgánmi verejnej moci. Dovolací súd zdôrazňuje, že správnosťou uvedených právnych záverov súdov sa nezaoberal. Podľa názoru dovolacieho súdu takéto odôvodnenie súdov v súhrne možno považovať za zrozumiteľné, preskúmateľné, odôvodnené a presvedčivé. Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný názor ako súdy, bez ďalšieho nezakladá porušenie práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť aj to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečiť dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania (por. tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 212/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011).

Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten - ktorý dôkaz) môže mať za následok neúplnosť skutkových zistení vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (por. R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodíť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. prípustné (por. R 125/1999, R 6/2000).

Tým, že súdy prípadne nevyhoveli všetkým návrhom žalobkyne na vykonanie dôkazov, neodňali jej možnosť pred súdom konať.

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalobkyňa v dovolaní tiež naznačuje, nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (por. R 42/1993, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 1 Cdo 18/2011, 3 Cdo 268/2012, 4 Cdo 314/2012, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 104/2010, 7 Cdo 248/2012).

Na námietku dovolateľky spochybňujúcu správnosť zistenia skutkových záverov nižších súdov, či nedostatočné zistenie skutkového stavu veci možno uviesť len to, že v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p.

dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať ako revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, tak ani prieskumom nimi vykonaného dokazovania.

Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z tohto dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

K námietke žalobkyne, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnú normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (por. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001, sp. zn. 2 Cdo 50/2002). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (por. § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (por. napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005, sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby podľa názoru dovolateľky išlo o nesprávne právne posúdenie veci (dovolací súd z tohto aspektu vec neposudzoval), táto skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie žalobkyne nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Žalovaný mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 veta prvá v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.